

VENDIM
Nr.826, datë 28.12.2005

**PËR SHPALLJEN “QENDËR HISTORIKE” TË NJË ZONE NË QYTETIN-MUZE TË
BERATIT DHE MIRATIMIN E RREGULLORES SË ADMINISTRIMIT TË KËSAJ
QENDRE**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të neneve 3, pika 23, 29, pika 2 dhe 31, pika 1, të ligjit nr.9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”, me propozimin e Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Shpalljen “Qendër historike”, në qytetin-muze të Beratit, të zonës, sipas hartës që i bashkëlidhet këtij vendimi.
 2. Miratimin e rregullores “Për administrimin e Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit”, e cila është pjesë përbërëse e këtij vendimi.
 3. Ngarkohen Ministria e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve dhe bashkia e Beratit për zbatimin e këtij vendimi.
 4. Ngarkohet Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve që, para hyrjes në fuqi të këtij vendimi, të shpallë monumentet e kategorisë I dhe II në zonat muze dhe në ato zona të mbrojtura, brenda Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit.
- Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha

RREGULLORE
E ADMINISTRIMIT TË QENDRËS HISTORIKE TË QYTETIT MUZE TË BERATIT

Neni 1
Qëllimi dhe objektivat

Kjo rregullore ka për qëllim përcaktimin e rregullave për administrimin, mbrojtjen, konservimin dhe restaurimin e Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit të shpallur, si të tillë me vendim të Këshillit të Ministrave nr. 172, datë 2.06.1961.

Objektivat kryesorë të kësaj rregulloreje janë:

1. Administrimi i Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit sipas hartës, që i bashkëngjitet kësaj rregulloreje si pjesë integrale e saj.
2. Mbrojtja, konservimi dhe restaurimi i vlerave historiko-kulturore të Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit.
3. Mënyrat e bashkëpunimit me njësitë e qeverisjes vendore të qytetit të Beratit për administrimin, mbrojtjen dhe restaurimin e vlerave të trashëgimisë kulturore të Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit.

Neni 2
Struktura e Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit

Qendra historike e qytetit-muze të Beratit për vlerat historike, urbanistike, arkitektonike dhe si pjesë e trashëgimisë kulturore i nënshtrohen ligjit nr.9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore” dhe ligjit nr.9386, datë 4.5.2005 “Për muzetë”. Qendra historike e qytetit-muze të Beratit përbëhet nga:

1. Qendra historike
2. Zona e mbrojtur
3. Zona e lirë

sipas hartës bashkëngjitur, pjesë integrale e rregullores.

Neni 3

Qendra historike

Qendra historike është pjesa më me vlerë e qytetit të Beratit. Ajo ruhet në tërësinë e saj, si kompleks monumental urbanistik, arkitektonik dhe ambiental. Në këtë zonë nuk lejohen ndërtime të reja. Plotësimi i nevojave me të domosdoshme të këtij qyteti me ndërtime administrative dhe social kulturore të zgjidhet kur kjo është e mundur, duke shfrytëzuar monumentet e kulturës që ruhen brenda kësaj zone, pa cenuar vlerat për të cilat ato janë vënë në mbrojtje.

Neni 4

Kufijtë e Qendrës historike

Qendra historike përmbledh brenda kufijve të saj:

Lagjen Kala, lagjen Mangalem, lagjen Goricë, si dhe Qendrën Mesjetare Islamike.

Kufijtë e saj janë: Lapidari në qafën e kalasë, ndjek rrugën e vjetër që zbret në qendër të Beratit, duke e përfshirë atë në të dy krahët, kthehet te Qendra Islamike me xhaminë Mbret, Teqenë Helvetive dhe Konakët e Teqesë. Këtu përfshihen të gjitha mjediset dytësore dhe portat e banesave që rrethojnë Qendrën Islamike, del te cepi i merkatës dhe në rrugën kryesore. Nga këtu merr rrugën drejt Mangalemit, pas shtëpisë së kulturës duke e përfshirë dhe rrugën, dhe del para xhamisë së Beqarëve dhe kalon drejt, del matanë lumit në Goricë.

Lagja Goricë përfshihet me gjithë kurorën e gjelbër deri në izoipsin 200 m, zbret në drejtim të urës së Goricës, del në rrugën kryesore duke u ngjitur përbri memorialit të Skënderbeut, ngjitet deri në izoipsin 150 m mbi banesat e lagjes Muzaka, duke pasur brenda dhe kurorën e gjelbër poshtë mureve të kalasë dhe bashkohet te lapidari në qafën e kalasë.

Neni 5

Zona e mbrojtur

Zona e mbrojtur me vlerën e saj plotësuese urbanistike, arkitektonike dhe ambientale luan një rol me rëndësi të veçantë në tërësinë e Qendrës historike.

Në zonën e mbrojtur, gërmimet, restaurimet dhe çdo veprim tjetër bëhen në përputhje me nenin 33 të ligjit nr.9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”. Në zonën e mbrojtur të Beratit, në ndërtimet ekzistuese të pashpallura monument kulture të kategorisë së I-rë apo të II-të, janë përdorur materiale të tjera përveç gurit, suvatimi i jashtëm është i detyruar.

Dritaret si dhe strehët dhe në përgjithësi elementet që dalin në pamjen e jashtme të banesës, siç janë muret rrethuese, ndërtohen sipas formave të vjetra të banesës beratase. Muret rrethuese ndërtohen gjithmonë me gurë, ndërsa porta e jashtme ndërtohet prej druri sipas formave tradicionale. Për të gjitha këto punime projekti përkatës miratohet nga Këshilli Kombëtar i Restaurimeve, KKR, mbështetur rregullores tekniko-normative të miratuar nga KKR, dhe konform standardeve ndërkombëtare të vendosura nga UNESCO.

Për përmirësimin e gjendjes në zonën e mbrojtur të Beratit, dhe për të vënë më mirë në pah vlerat e urbanistikës së saj, Instituti i Monumenteve të Kulturës në bashkëpunim me bashkinë e Beratit bëjnë studime të pjesshme, për ritrajtimin arkitektonik të ndërtesave ekzistuese.

Kufijtë e zonës së mbrojtur përfshijnë: majën e kodrës në kalanë e Biftës duke kaluar në izoipsin 200 m, zbret drejt Lagjes së Bregut ku lë brenda zonës gjithë faqen që duket nga qendra e Beratit , me pronësitë 9/48, 9/47, 9/46, 9/45, 9/40 , 9/32, 9/25, kalon në rrugën 9/20 duke lënë brenda zonës pronësitë 10/59, 10/60, 10/61 , ndjek rrugën 10/58, 10/27, lë brenda pronësitë. 10/29, 10/52, 10/103, 26/59,26/6 1, 26/56, 26/44, 26/39, 27/9 ndjek rrugën 27/6, lë brenda 1/ 2, 1/ 4, 1/10, 1/21. 1/14, 2/47, 2/17, del në rrugën 2/36, ndjek rrugën 2/50, duke përfshirë kodrën e Shën Thanasit ku përfshihet maja e saj me izoipsin 150 m, zbret në rrugicat 3/129, 3/124. 3/120, ndjek rrugën 5/152, që

të nxjerrin te burimi në rrugën kryesore 15/4, mban stadiumin e vjetër brenda saj, mban rrugën 14/75 dhe pronën 13/8, kalon lumin dhe ngjitet drejt kurorës së gjelbër në Goricë në izoipsin 275 m, përfshin rrënojat e kalasë së Goricës dhe zbret poshtë urës së Goricës duke përfshirë godinën e shekullit të 20-të, 14/124 së bashku me ish-mullirin pranë urës, ngjitet në rrugën perëndimore të kalasë mbi lagjen “Muzaka” dhe bashkohet te kodra e Biftës. Vija e ndarjes shpjegohet grafikisht në hartë me hollësitat e kufirit.

Neni 6 Zona e lirë

Zona e lirë është pjesa e qytetit, që nuk përfshihet në dy zonat e lartpërmendura, por është në afërsi të saj. Në këtë zonë lejohen adaptime, shtesa dhe ndërtime të reja, por në çdo rast duhet t’u nënshtrihen veçorive ndërtimore të Qendrës historike të Beratit, duke përmbushur kushtet e mëposhtme:

- a) Adaptimi dhe shtesat në ndërtimet ekzistuese mund të bëhen, por pa cenuar karakteristikat e përgjithshme të Qendrës historike të Beratit (përmasat, volumet, materialet, ngjyrat etj.).
- b) Në ndërtimet e reja të respektohet karakteri i ndërtimeve të Qendrës historike (volumet, ngjyrat, mbulesat, katet etj.).
- c) Ndërtimet e reja në zonën e lirë të mos kalojnë pesë kate.

Neni 7 Kategoritë e monumenteve

Monumentet në qytetin e Beratit ndahen sipas vlerës së tyre në dy kategori: në monumente të kategorisë së I-rë dhe monumente të kategorisë së II-të.

Ndarja e monumenteve në kategori ka për qëllim që, krahas diferencimit të tyre sipas vlerës të shkallëzohet në masë dhe metoda të ndërhyrjes për konservimin, restaurimin, përshtatjen dhe shfrytëzimin e tyre.

Neni 8 Monumentet e kategorisë së I-rë

Monumentet e kategorisë së parë janë shembulli më me vlerë i gjinive, tipave dhe të evolucionit të tyre gjatë shekujve që ruhen në Qendrën historike. Monumentet e kësaj kategorie ruhen si në Qendrën historike, në zonën e mbrojtur dhe në zonën e lirë. Si pjesë e monumentit është edhe oborri, ndërtimet ndihmëse dhe muret rrethuese. Monument i kategorisë së parë mund të jetë edhe një pjesë e banesës, një ambient i vetëm apo disa elemente përbërëse të banesës. Në këtë kategori monumentesh, nuk lejohet asnjë lloj ndërhyrjeje që prek kompozimin e volumeve, trajtimin arkitektural të pamjeve të jashtme dhe të brendshme (me përjashtim të ambienteve higjieno-sanitare), si dhe zgjidhjen planimetriko-funksionale. Restaurimi kryhet me material të njëjtë apo të ngjashëm me origjinalet. Monumenteve të kategorisë së parë që ruhen në zonën e lirë, i vihet në mbrojtje edhe ambienti përreth, të paktën 50 m nga muret rrethuese, e cila caktohet sipas rasteve të veçanta nga Instituti i Monumenteve të Kulturës, në përputhje me nenin 32 të ligjit nr.9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”.

Neni 9 Monumentet e kategorisë së II-të

Në Qendrën historike të Beratit, monumente të kategorisë së dytë janë të gjitha ndërtimet, përveç monumenteve të kategorisë së parë që ruhen brenda saj. Monumentet e kategorisë së dytë, me vlerën e tyre, luajnë një rol me rëndësi të dorës së parë në tërësinë e ansambleve urbanistike, arkitektonike dhe ambientale të Qendrës historike.

Në monumentet e kësaj kategorie lejohen ndryshime apo përshtatje të brendshme për një

shfrytëzim më racional e më komod, duke përdorur për këtë qëllim dhe materiale të reja, me kusht që të mos cenonë pamjen e jashtme të tyre.

Kur brenda këtyre monumenteve, sidomos në objektet e banimit, ruhen ambiente karakteristike, si dhe gdhendje në dru, punime në allçi, dekorime pikturale ose mobilje arkitektonike me vlerë, këto ruhen në vendin ku janë.

Neni 10

Studimi, projektimi dhe zbatimi i punimeve restauruese

Studimi, projektimi dhe zbatimi i punimeve për konservim, restaurim të monumenteve të kategorisë së parë dhe të dytë, bëhet nga Instituti i Monumenteve të Kulturës apo institucione dhe subjekte të tjera të specializuara dhe të pajisura me lejen përkatëse, sipas ligjit nr.9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”.

Neni 11

Subjektet që kryejnë ndërhyrjet restauruese dhe konservuese

Punimet konservuese dhe restauruese në të gjitha monumentet, duke përfshirë dhe muret rrethuese, portën e jashtme, kryhen nga DRMK Berat dhe subjekte të tjera të licencuara sipas ligjit. Për monumentet e kulturës pronë private, pjesa e shpenzimeve që i takon pronarit dhe mënyra e shlyerjes së tyre, bëhet në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 12

Ndërtimet e reja në planet rregulluese të qytetit-muze dhe mjediset e gjelbëruara

Planet rregulluese të Beratit jashtë Qendrës historike të kenë karakter harmonizues me traditën. Brenda zonës së mbrojtur, çdo lloj ndërtimi të jetë në volumet tradicionale dhe asnjëherë pengesë për soditjen e Qendrës historike. Pylli i pishave që rrethon muret e kalasë, ulet në masën e zbulimit të mureve, e parë kjo nga qendra e qytetit.

Brenda zonës së mbrojtur dhe në Qendrën historike ndalohen ndërtimet e reja. Ndërtimet, pamja e të cilave bie ndesh me këtë rregullore, trajtohen sipas legjislacionit në fuqi.

Gjelbërimet masive me drurë të lartë që pengojnë soditjen e monumentit duhet të studiohen si nga DRMK Berat, në bashkëpunim me Institutin e Monumenteve të Kulturës, dhe organet kompetente drejtuese të njësisë së qeverisjes vendore.

Neni 13

Ndërhyrjet në infrastrukturën e qytetit-muze

Ndërhyrjet në infrastrukturën e Qendrës historike, si: kanalizime, rrjeti telefonik, elektrik etj., duhet të bëhen pasi projekti të jetë miratuar nga KKR. Mbikëqyrja e punimeve bëhet nga DRMK Berat dhe asnjëherë në dëm të monumentit apo ansamblit-muze.

Neni 14

Vendosja e elementeve dekoruese dhe të reklamave

Në monumentin e kategorisë së parë dhe të dytë nuk lejohet vendosja në mënyrë të ekspozuar e elementeve të cilat prishin pamjen dhe pengojnë fotografimin, filmimin dhe soditjen normale.

Nuk lejohet vendosja në dritare e xhamave me ngjyrë përveç llojit tradicional.

Nuk lejohet vendosja e tabelave të ndryshme pa miratimin e DRMK-së Berat.

Nuk lejohet vendosja e reklamave, dekoreve, qofshin këto dhe të përkohshme në kundërshtim

me ligjin nr. 9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”.

Neni 15

Lëvizja e automjeteve

Brenda Qendrës historike, në rrugët e ngushta, kalldrëme apo në monumente të rëndësishme, si ura të vjetra etj. ndalohet kalimi i mjeteve të rënda, mbi 4 tonë, përveç rasteve emergjente, si dhe kur vepronë forcat madhore. DRMK Berat, në bashkëpunim me bashkinë Berat, harton dhe përcakton planin për mënyrat e lëvizjes dhe parkimit të automjeteve në hyrje të Qendrës historike.

Neni 16

Masat për mbrojtjen e monumenteve të kulturës nga fatkeqësitë natyrore dhe nga zjarri

Çdo objekt, monument kulture, në pronësi private ose shtetërore, brenda Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit apo jashtë saj, duhet të jetë i pajisur me fikës portativë konform dispozitave ligjore në fuqi për mbrojtjen nga rreziqet natyrore dhe nga zjarri për objektet, monument kulture të Qendrës historike të Beratit dhe jashtë saj ku ato ndodhen.

Bashkia e Beratit si organ i njësisë së qeverisjes vendore, administratore e qytetit, duhet të krijojë kushte për vënien në efikasitet të rrjetit të hidrantëve.

Neni 17

Komiteti Mbikëqyrës i Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit

Pranë DRMK-së Berat krijohet Komiteti Këshillimor i Qendrës historike të qytetit-muze, Berat, i cili është një strukturë këshillimore jofunksionare. Ky Komitet është i përbërë nga 7 anëtarë, prej të cilëve 3 janë përfaqësues të bashkisë Berat, miratuar nga Këshilli Bashkiak dhe 4 ekspertë të fushës, përzgjedhur nga DRMK Berat.

Kryetar i këtij Komiteti është drejtori i DRMK-së Berat. Kjo strukturë këshillon dhe u rekomandon strukturave përgjegjëse të qeverisjes vendore masa për përmirësimin dhe arritjen e standardeve kombëtare për miradministrimin, mbrojtjen dhe restaurimin e vlerave të trashëgimisë kulturore të qytetit-muze të Beratit.

Ky Komitet funksionon dhe mbledhet sipas rregullores, e cila miratohet në mbledhjen e parë të Komitetit.

Neni 18

Format e bashkëpunimit

Komiteti Mbikëqyrës i qytetit-muze Berat bashkëpunon me organet e pushtetit vendor dhe atë qendror, në bazë të marrëveshjeve të përbashkëta midis tyre, dhe në përputhje me ligjin nr.9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”.

Neni 19

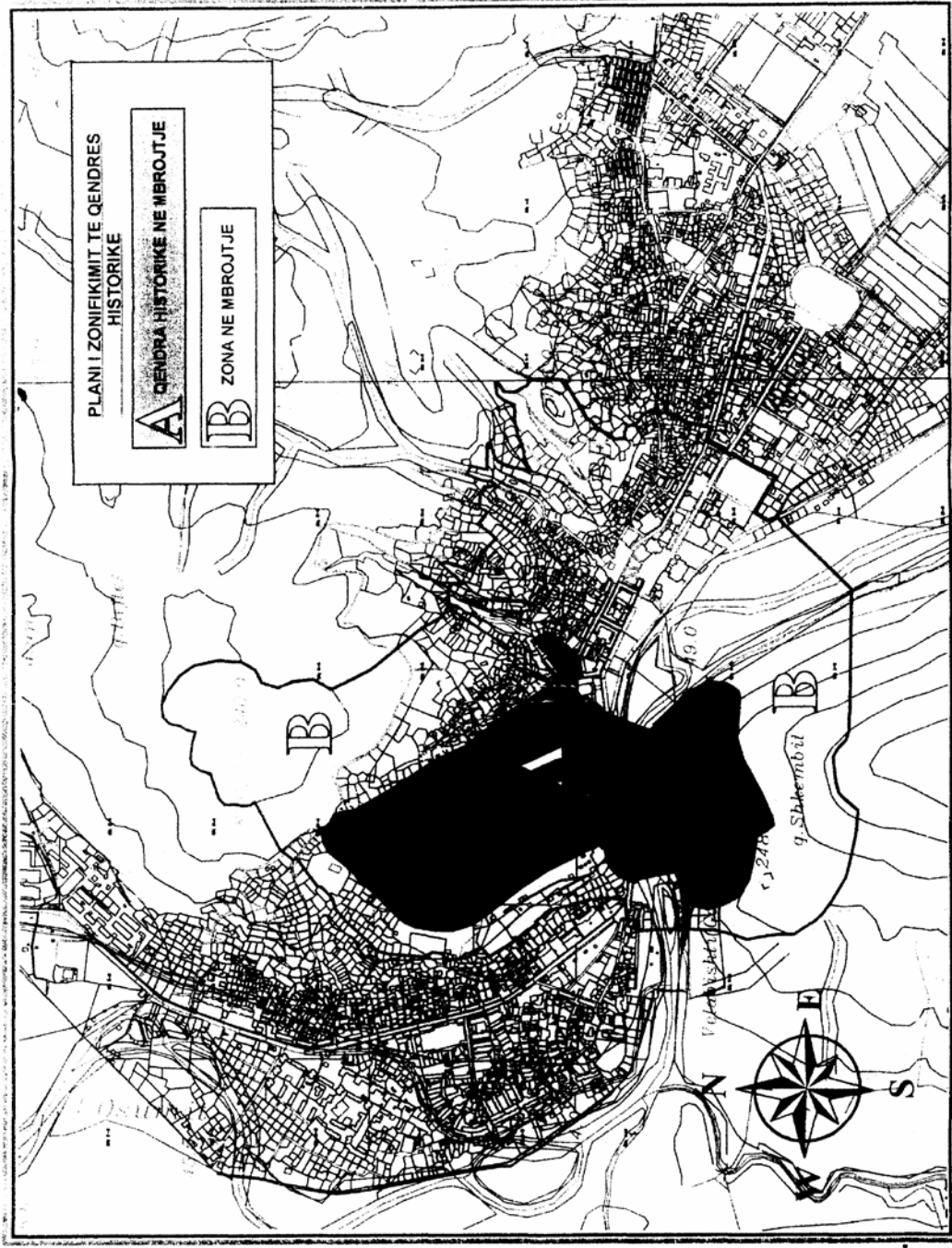
Dispozita të fundit

Për shkeljen e kësaj rregulloreje zbatohen dispozitat ndëshkuese të ligjit nr.9048, datë 7.04.2003 “Për trashëgiminë kulturore” dhe nga vendimet e këshillit bashkiak, Berat.

Shtesat dhe ndryshimet në këtë rregullore bëhen me propozim të Ministrit të Turizimit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve dhe miratohen nga Këshilli i Ministrave.

Kjo rregullore shoqërohet me hartën përkatëse të Qendrës historike të qytetit-muze të Beratit, si pjesë integrale e kësaj rregulloreje.

MINISTRIA TURIZMIT KULTURES RINISE DHE SPORTEVE
INSTITUTI I MONUMENTEVE TE KULTURES

QENRA HISTORIKE
E QYTETIT-MUZE
TE

BERATIT

MIRATOHET

KRYEMINISTER
Z. SALI BERISHA

MIRATOHET

MINISTER
Z. BUJAR LESKAJ

Vendim Nr. Dt. 2005

INSTITUTI I MONUMENTEVE
TE KULTURES

DREJTORE
EDLIRA CAUSHI

